

Bijzondere vondsten – verslag nummer 7

Francis Kerckhof en Hans De Blauwe

Dit verslag behandelt de periode december 2014 tot en met augustus 2015. We sprokkelde waarnemingen op waarnemingen.be, de website van onze Strandwerkgroep en nu ook op Facebook. Daarnaast zijn er ook onze eigen waarnemingen en deze die ons bereiken via e-mail. Voor alle duidelijkheid, we vermelden het jaartal niet meer, dus waarnemingen van december zijn van 2014, de overige van 2015.

Wieren

Op 27 december verzamelde Hans De Blauwe een roodwiertje op een dam aan het Sterneneiland in de voorhaven van Zeebrugge. Hij raakte niet tot een identificatie en raadpleegde de wierspecialist Herre Stegenga die het herkende als *Gelidium pusillum*. Deze soort was al gemeld van Belgische strandhoofden in Engledow, *et. al.* (2001). Aäron Fabrice vond op 9 januari een eigenaardig wier aangespoeld te Nieuwpoort-Bad. Dankzij opnieuw Herre Stegenga weten we welk wier het is! Het gaat om een *Halurus equisetifolius*. Dit wier spoelt heel zelden aan langs onze kust, het leeft op rotsen en in getijdpoelen. Vermoedelijk komt dit exemplaar uit het Kanaal. Op 28 mei vonden Manu Dumoulin en Hans De Blauwe vier thalli van Sausijsjeswier *Scytosiphon lomentaria* vastgehecht aan de pontons in de Jachthaven van Zeebrugge. Ook Wakame *Undaria pinnatifida* en Japans bessenwier *Sargassum muticum* waren er van de partij. Op de SWG-excursie op 7 juni nam Francis Kerckhof een staaltje van een wier mee om thuis te identificeren, het was *Desmarestia viridis*. Jan Mees vond een aangespoelde thallus van Suikerwier *Saccharina latissima* te Oostende op 4 februari en op 22 februari Vingerwier *Laminaria digitata* te Nieuwpoort.

Zeevonk *Noctiluca scintillans* is gemeld door Guido Rappé op 9 en 20 mei in de jachthaven van Zeebrugge, de SWG-excursie zag het er nogmaals op 7 juni.

Hydrozoa – hydroïdpoliepen, hydroïden

Op 4 januari vond Hans De Blauwe een aangespoelde kolonie Vertakte zeespriet *Nemertesia ramosa* te Lombardsijde. De hydromeduse *Eutonina indicans* werd gemeld door René Billiau van Nieuwpoort met 1 exemplaar op 29 april en 18 exemplaren op 30 april; vervolgens vond Liam Bossant er eentje aangespoeld te De Panne op 3 mei en René meldde er nog 4 op 4 mei 2015, weerom te Nieuwpoort. Op 1 mei rapporteert Francis Kerckhof ze algemeen aanspoelend in de waterlijn Raversijde.

Nemopsis bachei of Baches knotsklokje is opgemerkt door Manu Dumoulin en Hans De Blauwe in de jachthaven van Zeebrugge op 28 mei. Op dezelfde plek kon de SWG-excursie ze bewonderen op 7 juni. Een week later blijken ze massaal voor te komen op

het strand: op 15 juni ving Lode Janssens in De Panne bij elke schep zeewater exemplaren van 7 à 8 mm, de dag voordien zag Francis Kerckhof dat er veel in de laagwaterlijn lagen te Raversijde, en hij zag er nog: op 7 juli Raversijde en op 23 augustus telkens in de waterlijn, op 23 augustus samen met het kwalletje *Eucheilota maculata*.

De hele winterperiode spoelde Zeecypres *Sertularia cupressina* regelmatig aan op de stranden van de west- en middenkust. Zo zag Francis Kerckhof dat er op 21 december talrijke kolonies met gonothecen in de vloedlijn lagen te Raversijde. Maar vooral in april was de soort prominent aanwezig. Op 5 april waren te Raversijde talrijke fertiele kolonies her en der aangespoeld te vinden en verstrengeld in de netten van strandvisser (Francis Kerckhof), op 7 april meldde Lode Janssens ze van De Panne en op 8 april bood Nieuwpoort hetzelfde beeld: massaal, overal aangespoeld (en ineengedraaid) en verstrengeld in de netten van strandvisser.

Op 18 augustus vond Francis Kerckhof te Raversijde talrijke hydromedusen van *Aequorea forskalea*, (foto 1) een soort Lampenkapje. Ze lagen op het strand tussen de strandribbels. Dat was blijkbaar een uitloper van de invasie die de Nederlandse kusten aandeed. Over dit fenomeen komt een artikel in "het Zeepaard".

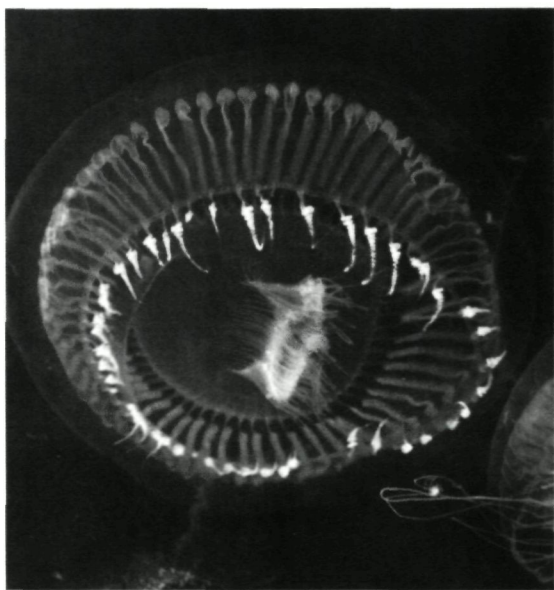

Foto 1: *Aequorea forskalea* (foto: H. De Blauwe)

Op 30 augustus vond Hans De Blauwe drie *Aequorea*'s op het strand van Zeebrugge, twee daarvan waren duidelijk het Lampenkapje *Aequorea vitrina*, de derde vermoedelijk *Aequorea forskalea* maar zijn tentakels waren niet goed meer telbaar.

Overige neteldieren

De Oorkwal *Aurelia aurita* gaat van start met een melding van een kwal in de Zwinmonding door Johan Claessens (20 april) en in de jachthaven van Zeebrugge door Guido Rappé (9 mei), daarna volgen waarnemingen van de stranden door Antoon Ovaere, Stefaan Brinckman, Hans De Blauwe, Bram Conings, Tom Ameye, Sebastiaan Hanouille, Lise Verhaeghe, David Kempeners, Peter Bastiaensen, Serge Allein, Francis Kerckhof en Eric Halet, steeds in kleine aantallen en het valt ook op dat de dieren kleiner zijn dan normaal. Heeft de lage temperatuur voor een latere of geringere algenbloei gezorgd waardoor er een voedseltekort was voor de kwalen? In totaal zijn er maar 16 meldingen en een totaal van slechts 62 exemplaren! Op 7 juni zien de deelnemers aan de SWG-excursie veel oorkwalpoliepjes op de pontons vastgehecht.

Van de Kompaskwal *Chrysaora hysoscella* zijn er 15 waarnemingen altijd van weinig exemplaren, het hoogste aantal per waarneming is twee! De eerste werd gezien op 4 juni, de voorlopig laatste op 30 augustus. Waarnemers zijn: René Billiau, Eric Halet, David Kempeners, Bram Conings, Liam Bossant, Koen Thonissen, Serge Allein, Kelle Moreau, Peter Bastiaensen, Lise Verhaeghe, Sebastiaan Hanouille, Kris De Wit en Hans De Blauwe.

Van de Blauwe haarkwal *Cyanea lamarckii* zijn er ook maar tien waarnemingen, dit tussen 14 juni en 11 juli. Er is een duidelijke piek tussen 30 juni en 2 juli met een totaal van 278 exemplaren, buiten die piek gaat het om 3 exemplaren. Waarnemingen werden gemeld door René Billiau, Peter Bastiaensen, Bram Conings, Sebastiaan Hanouille en Lise Verhaeghe.

Van de Zeepaddenstoel *Rhizostoma pulmo* tellen we in 2015 tot eind augustus 5 exemplaren, de eerste op 19 juli (Eric Halet), vervolgens 7 augustus (René Billiau), 8 augustus (Eric Halet) en ten slotte op 26 augustus vindt Liam Bossant 2 exemplaren.

De Amerikaanse ribkwal *Mnemiopsis leidyi* werd in 2015 eerst opgemerkt te Nieuwpoort door Bas Drukker, hij vond op 11 maart 4 exemplaren. Dan was het wachten tot 5 augustus in het Boudewijnkanaal waar Hans De Blauwe tientallen jonge exemplaren voorbij zag zwemmen. Na een zware brand langs de Pathoekeweg waarbij een gigantische hoeveelheid bluswater in het Boudewijnkanaal terecht kwam, kon hij eind augustus geen Amerikaanse ribwallen meer aantreffen. Ten slotte meldt René Billiau een exemplaar van Nieuwpoort op 20 augustus 2015.

Na de storm van 25 juli vond Mark Jacobs op 26 juli 4 kolonies *Dodemansduim* *Alcyonium digitatum*, 3 eivormige van ca 5 cm en een groter stuk van 12 x 6 cm; "zo mooi en vers licht roze heb ik ze nog nooit gevonden hier op het strand" schrijft hij.

Weekdieren

Aäron Fabrice telde op 9 januari twintig levende Purperslakken *Nucella lapillus* op een strandhoofd te Nieuwpoort-Bad. Een tiental daarvan zat dicht bijeen om te paren en eitjes

te leggen. Op 25 januari ging hij ondanks de sterke wind terug purperslakken zoeken op deze plaats, samen met Luc David, Francis Kerckhof, Noah Heylen en Sharon Kesteloot. Hij nam foto's van een kleurvorm met fijne streepjes. Dezelfde dag zag Hans De Blauwe heel veel purperslakken te Zeebrugge op de Westdam en vond er daartussen veel met hetzelfde fijne streepjespatroon.

Op 4 april raapte Lode Janssens op het strand van de westkust 40 Wenteltrapjes *Epitonium clathrus* op, waarvan 4 levende. De dag voordien, op 3 april, had Mark Jacobs er ook al een met dier gevonden tussen De Panne Leopold-monument tot de Franse grens. Lode vond op 4 april ook een mooie zwart verkleurde Hongaarse muts *Capulus ungaricus*.

Opmerkelijk is de stranding van talrijke levende Grote tepelhoorns *Euspira catena* op het strand van Nieuwpoort-Bad – maar ook richting Koksijde. Tussen 3 en 11 april werden tientallen exemplaren gemeld door Linda Coopman, Ronald Beinfet, Aäron Fabrice en Francis Kerckhof. Mogelijk waren de dieren dichterbij de kust gekomen en werden ze door de noordwesterstorm van 1 april op het strand geworpen. Aäron vond op 8 april en 16 mei een fragment van het typische cirkelvormig eikapsel van deze soort tussen aanspoelsel te Nieuwpoort-Bad. Op 26 juli vond Mark Jacobs een exemplaar met dier in Sint-Idesbald.

De Afgeknotte gaper *Mya truncata* is tegenwoordig zeldzaam maar zo nu en dan worden er gemeld, Jan Mees vindt er een met dier op 4 februari op het strand van Oostende Halve Maan. Op 7 maart lag er een doublet te Koksijde Sint-André (Francis Kerckhof). Tijdens het paasweekend van 4 en 5 april, na een noordwesterstorm, waren er veel te vinden op de Nieuwpoortse stranden. Roland Bienfet meldt er enkele nog levend van Nieuwpoort – Bad. Aäron Fabrice vindt vele doubletten aan de kant van het Oosterstaketsel. Ronald vond verder een tiental Otterschelpen *Lutraria lutraria* met dier. Dat deze tweekleppigen die normaal diep ingegraven leven nog levend aanspoelen zegt iets over de kracht van de storm van de vorige dagen. Franky Bauwens vond op 16 juni op het Klein strand van Oostende, net naast het strandhoofd van het Westerstaketsel, een vers doublet (zonder vlees) van ongeveer 5 cm van een strandgaper *Mya arenaria*. Mogelijk was dit exemplaar uit het havengebied of de Spuikom afkomstig en dat is vermoedelijk ook zo voor de Kokkels *Cerastoderma edule* die Jan Vanhoutte op 8 februari aantrof op datzelfde strand, hij vond een vers doublet en een levend dier.

Na de storm van eind maart vindt Aäron Fabrice verse doubletten van de Grote strandschelp *Macra stultorum* een soort die tegenwoordig veel minder waargenomen wordt. Op 3 april vindt hij er een tussen Oostduinkerke Duinpark en Groendijk en de dag nadien 3 op het strand van Nieuwpoort Bad. Op 4 april in Nieuwpoort-Bad vindt hij bovendien nog 1 doublet Aziatische tapijtschelp *Venerupis philippinarum*.

Op 29 december vond Francis Kerckhof in de vloedlijn op het Halve Maan strand te Oostende de lege huls van een plastic zaklamp met daarop enkel Noorse rotsboorders

Hiatella arctica en verschillende Holteschelpjes *Kellia suborbicularis*. Die ontdekte hij pas na het opendraaien van de huls in de groeven van de verbinding tussen de body en het venster van de lantaarn. Daar had zich ook een Kleine paardemossel *Modiolus phaseolina* gevestigd. Verder zaten er op de lamp nog enkele Schilferige dekschelpjes *Heteranomia squamula*, een soort die regelmatig op drijvende voorwerpen aan te treffen is.

In april werden enkele malen dwerginktvijjes *Sepiolo atlantica* waargenomen te Nieuwpoort Bad: Ronald Bienfet vond 3 exemplaren in de eblijn tijdens het paasweekend van 4 en 5 april. Waarschijnlijk waren die uit een strandnet afkomstig want Aäron Fabrice en Francis Kerckhof zagen op 8 april deze super schattige diertjes in een nog niet geleegde fuik op het strand en ook op 11 april zaten er opnieuw enkele inktvijjes in datzelfde net.

“De Gewone pijlinktvis *Loligo vulgaris* trekt in het voorjaar naar ondieper water om te gaan paren en eieren te leggen, de eieren worden afgezet in strengen door meerdere vrouwtjes aan iets. In één eierstreng zitten wel meer dan honderd eitjes. Door de sterke wind en stroming raken sommige eiertrossen los en spoelen dan aan op het strand”; dit konden we lezen op Aäron Fabrice’ facebook pagina toen hij op 16 mei een aantal aangespoelde eiertrossen gevonden had op het strand van Nieuwpoort-Bad. Dezelfde dag meldt Antoon Ovaere een eitros op het strand tussen De Haan en Wenduine. De dag nadien gaat Hans De Blauwe actief op zoek naar dergelijk eitrossen tussen Zeebrugge en Blankenberge en hij treft er inderdaad ook eentje aan. Op 24 mei vindt Pierre Fourez er twee te Koksijde en ten slotte vinden Bram Conings en Sebastiaan Hanouille er nog één te Nieuwpoort. Op 26 juni vindt Aäron Fabrice te Nieuwpoort een gestrande Gewone pijlinktvis.

Op 17 april doet Aäron Fabrice een mooie waarneming toen hij op een strandhoofd in Nieuwpoort-Bad een levende stompe alikruik *Littorina obtusata* aantrof. De stompe alikruik leeft voornamelijk op bruinwieren aan rotskusten, vandaar dat die soort hier zeldzaam is.

Op 22 februari waren Franky Bauwens en Dominique Verbeke blij met de vondst van het schild van de Gedoornde zeekat *Sepia orbignyana* dat ze deden tijdens een wandeling van Zeebrugge naar Blankenberge. Francis Kerckhof vond op 30 mei te Raversijde een vers maar beschadigd exemplaar tussen de talrijke aangespoelde *Sepia* schilden. Op 26 april vond Mark Jacobs 100 eiertrossen Zeekat *Sepia officinalis*.

In de winter en voorjaar waren er op de stranden van de westkust regelmatig doubletjes en verse kleppen te vinden van de Wijde mantel *Aequpecten opercularis* de meeste hadden ongeveer dezelfde afmetingen zo rond de 3 à 4 cm. Op 24 januari 2015 vindt Francis Kerckhof verschillende verse doubletten in het aanspoelsel te Nieuwpoort-Bad, een paar dagen later, op 25 januari meldt Luc David minsten 12 verse doubletten van Koksijde. Nog in januari de 31ste meldt Jef Desaever 2 doubletten van Oostduinkerke-Schipgatduinen. Ook in maart en april worden er gevonden, op 7 maart 1 doublet te Sint-

Idesbald (Aäron Fabrice) en op 22 maart vindt René Billiau een doublet te De Panne. Van het strand van Nieuwpoort-Bad komt een waarneming van 1 doublet gedaan door Aäron Fabrice op 4 april en Mark Jacobs meldt de vondst van twee verse losse kleppen met kleine muiltjes op 6 april van Sint-Idesbald. Jonge Muiltjes waren trouwens regelmatig op de aangespoelde Wijde mantels te vinden.

Geleedpotigen

Op 8 maart 2015 ging André Rappé strandpieren trekken met een aaspomp op het strand van Duinbergen. Met die pomp trok hij tot zijn verbazing een vreemd kreeftje ophoog. Het had een lengte van ongeveer 65 mm. Hij fotografeerde het en bewaarde het in de vriezer. De waarneming kwam via Jan Mees op waarnemingen.be terecht waar administrator Hans De Blauwe dit opmerkte. Via Google kon hij de vinder opsporen en telefonisch contact leggen. André Rappé stemde in om het diertje af te staan om het op te nemen in de collectie van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN). Via Cédric d'Udekem, die de identificatie als *Pestarella tyrrhena* (foto 2) bevestigde, is het bewaard op alcohol en in de collectie van het museum opgenomen. Volgens Cédric behoort dit gravende kreeftje, zonder Nederlandse naam, tot de familie Callianassidae (gravende Burchtkreeftjes). De soort leeft in Belgische wateren op de zandbanken uit de kust en is ook bekend van zandsuppleties op onze stranden.

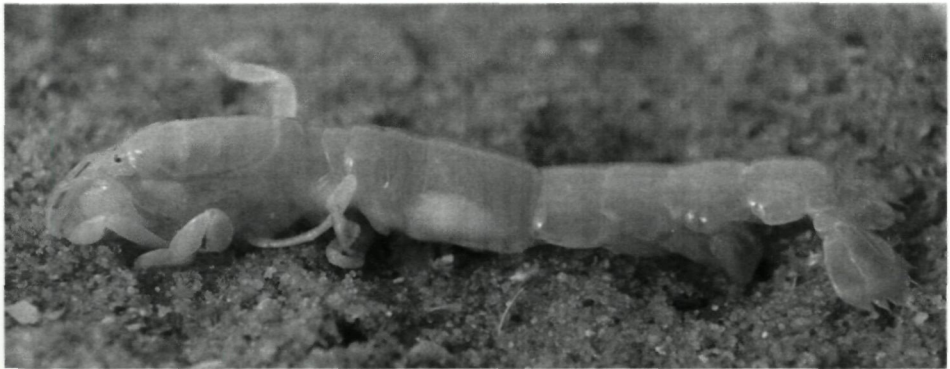

Foto 2 : *Pestarella tyrrhena* (foto: H. De Blauwe)

Deze waarneming betreft de eerste in situ waarneming op ons strand. Op 11 mei 2015 ging Hans De Blauwe een nachtelijk kijkje nemen in het Boudewijnkanaal ter hoogte van de Herdersbrug. Met een zaklamp hoopte hij wat kwallen aan te treffen, maar behalve zeedruifjes waren er geen. Opvallend was de aanwezigheid van krabben daar. Er zaten langs de kant ongeveer tien krabben per lopende meter. Als je rekent dat het kanaal meer dan 20 km oever heeft, dan moet het totaal aantal krabben aanzienlijk zijn. Ongeveer een derde van het aantal waren Strandkrabben *Carcinus maenas*, de overige twee derden waren Penseelkrabben *Hemigrapsus takanoi*. Er waren regelmatig schermutselingen

tussen individuen te zien. Op die plaats zaten ook een vijftal Havenpissebedden *Ligia oceanica*.

De Gezaagde steurgarnaal *Palaemon serratus* wordt meer en meer aangetroffen. Op 2 april viste Franky Bauwens er een ter hoogte van Oostende Centrum en op 8 april vond Francis Kerckhof een levend (maar niet al te levendig) exemplaar in een bijna uitgedroogd poeltje op het strandhoofd naast het westerstaketsel in Nieuwpoort-Bad. Hij plaatste het dier in een grotere poel waarna het weer op zijn positieven kwam en snel wegzwom. In augustus vond hij de soort altijd tussen de garnalen in de netten van kruiers actief te Raversijde.

Mark Jacobs vermeldt van 26 juli, na de storm van de dag voordien, zéér veel (duizenden, tienduizenden) dode Gewone zwemkrabben *Liocarcinus holsatus*, soms wel 100 per m² met daartussen ook Grijze zwemkrabben *Liocarcinus vernalis*, enkele tientallen Breedpootkrabben *Portunus latipes*, maar veel minder Strandkrabben *Carcinus maenas* waarvan enkele geïnfecteerd met het Krabbezakje *Sacculina carcini* en ook op minstens een Gewone zwemkrab zag hij een krabbezakje. Verder lagen er zeer veel (honderden, duizenden) Heremietkreeften *Pagurus bernhardus*, meestal zonder huisje, maar hij vond er wel een dat als huisje een landslak, genre Witgerande tuinslak *Cepaea hortensis* gekozen had.

Op 28 mei zien Manu Dumoulin en Hans De Blauwe Steeloog-aasgarnalen *Mesopodopsis slabberi* onder de pontons in de jachthaven van Zeebrugge, het waren er vele duizenden, een nooit gezien aantal. Op de SWG-excursie van 7 juni waren het er al veel minder, er werden toen maar een tiental exemplaren gezien. Op 19 augustus ving René Billiau naast 47 Gewone zwemkrabben *Liocarcinus holsatus* ook 4 Grijze zwemkrabben *Liocarcinus vernalis*.

Luc David vindt op vrijdag 30 januari op het strand van Nieuwpoort Bad een stuk isolatie (?) met Gewone eendenmossels *Lepas anatifera*. Na de noordwesterstorm van 1 april vindt Francis Kerckhof op de stranden rond Oostende enkele voorwerpen met Gewone eendenmossels, namelijk een rode bak te Raversijde, een zwarte visbak te Mariakerke en op het Oosteroeverstrand een opengesneden halve groene bidon. Op de voorwerpen zaten de exemplaren her en der verspreid, telkens kleine van enkele mm naast enkele grotere, volwassen individuen. Op de visbak van Raversijde zaten bovendien 2 exemplaren van de ruwe eendenmossel *Lepas pectinata*. In die periode spoelden ook elders voorwerpen met eendenmossels aan, zo vindt vindt Mark, op het stuk strand tussen De Panne Leopold I-monument tot de Franse grens op 3 april een stuk plastic met 8 Gewone eendenmossels. Hij vermoedt dat gezien de tractorsporen op het strand, er mogelijk meer voorwerpen waren aangespoeld maar dat de grotere stukken al waren weggehaald.

Bryozoa

Francis Kerckhof verzamelde op 24 januari aangespoeld plastic te Nieuwpoort. Hij liet Hans De Blauwe de kolonies op naam brengen. Hij trof vier soorten aan: de algemene *Schizomavella linearis* en de Haarcelpoliep *Bicellariella ciliata*. *Schizomavella sarniensis* en *Crisia ramosa* waren er ook op aanwezig maar zijn niet opgenomen in De Blauwe (2009). Het is de eerste keer dat deze soorten op een Belgisch strand met zekerheid werden aangetroffen. Het plastic was afkomstig van krabbenfuiken zoals die gebruikt worden in het Kanaal. Het blijft dus de moeite om aangespoeld plastic te onderzoeken op aanwezige fauna, niet alleen om nieuwe soorten voor de regio te ontdekken, maar ook om trends in verspreiding en frequentie na te gaan. René Billiau trof tijdens het kruien te De Panne op 25 april talrijke kolonies Zijdemosdiertjes *Vesicularia spinosa* aan. Dat is vrij laat voor deze soort, normaal spoelen ze tijdens de herfst en winter massaal aan. Zouden ze later los gekomen zijn van de bodem dan andere jaren?

Wormen

Op 1 december vinden Dirk Laga en Raymond Simons tijdens een gidsbeurt op het strand van Oostende Halve Maan bij laagwater in het zand een lange bandvormige worm die erg opviel omdat hij heftige undulerende bewegingen maakte. Het dier brak snel in 2 stukken die allebei nog lange tijd heftig bewogen. Francis Kerckhof probeerde de worm te identificeren. Het bleek een Nemertine of snoerworm te zijn maar om tot op de soort te geraken, dat bleek moeilijker. Er zijn 2 verwante soorten beschreven *Cerebratulus fuscus* en *Cerebratule marginatus* maar omdat het dier zich nogal plastisch gedroeg konden de onderscheiden kenmerken niet duidelijk waren waargenomen worden. *Cerebratulus* sp. worden zo nu en dan in subtidale sedimentstalen aangetroffen.

Na het zomerstormpje van 25 juli werden op de stranden van de westkust 2 Fluwelen zeemuizen *Aphrodite aculeata* gevonden: op 26 juli vond Mark Jacob er een in aanspoelsel tussen Sint-Idesbald en Koksijde Ster der Zee en op 27 juli 2015 vond René Billiau er nog een op het strand van De Panne.

Op 5 april vonden Jan Vanhoutte en een aantal strandgidsen een exemplaar van vermoedelijk de Pauwkokerworm *Sabella pavonina* tussen de stenen van een strandhoofd te Lombardsijde. Daarvan zat ook een exemplaar vastgehecht op een aangespoeld plastic bodemloos emmertje, de typische ingang van een kreeftenfuike, dat Francis Kerckhof op 3 februari vond op het strand van Oostende Halve Maan.

Vissen

De Kleine pieterman *Echiichthys vipera* doet het goed in ondiep water aan onze west- en middenkust. In de netten van de kruiers lijken ze steeds talrijker te worden. In elke trek van kruiers die Francis Kerckhof afgelopen zomer op de Oostendse stranden bekeek waren ze aanwezig, soms zitten er tientallen in een trek. En elders is het niet anders: René Billiau ging kruien te De Panne op 25 april en ving 16 exemplaren, op 2 augustus zelfs 86. De dieren liggen verborgen in het zand, met enkel hun kopje en giftige rugvin boven,

te wachten op een garnaal om op te peuzelen. Toch maar die voetbescherming aandoen om in de branding te spelen? Dit lijkt geen loze waarschuwing, want Lode Janssens ziet op 15 juni bij de garnalvisser te paard aan de Doornpanne een 50-tal Kleine Pietermannen, waaronder een paar heel grote. Op 26 juli lagen er circa 200 dode Kleine Pietermannen in aanspoelsel tussen Sint-Idesbald en de Ster der Zee (Mark Jacobs).

Bij de garnalvisser van 15 juni zat er ook een Spiering *Osmerus eperlanus* in het net. Liam Bossant vond op 13 augustus een 17 cm lange Spiering dood aangespoeld op het strand van De Panne. Er zijn nog meldingen van Spieringen aan de kust van René Billiau, Kris De Wit, Sebastiaan Hanouille; Lode Janssens en Francis Kerckhof melden eind juni 2015 vele exemplaren in alle formaten in netten van kruiers. Op 15 augustus vond Griet Nijs een dode Zeepril *Petromyzon marinus* op het strand van Lombardsijde.

Op 3 april vond Mark Jacobs op het strand van Sint-Idesbald een niet zo verse snotolf *Cyclopterus lumpus*. Op 12 mei vond hij bij een strandkruier op hetzelfde strand een levende Driedoornige stekelbaars *Gasterosteus aculeatus* toch een zeldzame waarneming.

Roggeneikapsels zijn tegenwoordig zeldzaam en als er al aanspoelen zijn het meestal kapsels van de stekelrog *Raja clavata*. Op 22 februari vonden Franky Bauwen en Dominique Verbeke er 7 tijdens een wandeling van Zeebrugge naar Blankenberge. Begin maart spoelden verse eikapsels van de Stekelrog langs een groot deel van de kust aan. Dat was het geval op 5 maart te Raversijde, ongeveer 1 per 150 m met tussen de kapsels van de Stekelrog ook enkele van de Gevlekte rog *Raja montagui*. Ook op de andere stranden rond Oostende en Middelkerke lagen de kapsels. En ook op de westkust waren de kapsels van de stranding van 5 maart te vinden: op 7 maart lagen er nog tientallen in een oude vloedlijn met verdroogde wieren op het Koksijdse strand tussen de Yachting Club (Sint-Idesbald) tot Oostduinkerke Sint-André, al waren er vermoedelijk al veel weggewaaid.

Op 5 augustus raapten Franky Bauwen en Dominique Verbeke bij de westerstrekdam van Zeebrugge een eikapsel van een Gevlekte rog *Raja montagui* op.

Er werden ook 2 eikapsels van de Blonde rog *Raja brachyura* gemeld. Die zeldzame kapsels vallen op door hun grote afmetingen. Op 6 april lag er een te Sint-Idesbald, het was een mooi groot eikapsel van 120 x 70 mm dat Mark Jacobs opraapte en Nadine Olivier vond er ook een op het strand naast het Casino van Middelkerke toen ze daar op 23 juni met een zeeklas op stap was.

In het voorjaar waren er een paar meldingen van sardines. Op 3 april vond Mark Jacobs er eentje op het strand van De Panne Leopold-monument tot Franse grens en op 11 april zag Francis Kerckhof er een in een fuik op het strand van Nieuwpoort-Bad samen met onder andere jonge haring. Lode Janssens zag op 30 april een exemplaar in het net van kruiers die bezig waren te Sint-Idesbald.

In augustus merkte Francis Kerckhof regelmatig jonge exemplaren – een tot twee – van de Grauwe poon *Eutrigla gurnardus* op in de netten van kruiers te Raversijde. Dat was het geval op 8 en 9 augustus en op 22 en 23 augustus. Op die dagen zat er telkens veel “haar”, in elkaar gedraaide poliepenkolonies, in de netten en weinig garnaal.

Op 30 april zag Lode Janssen een Grote zeenaald *Syngnathus acus* in de netten van de kruiers te Sint-Idesbald. Het was een mannetje met eitjes. Ten slotte wist een kruiers aan Francis Kerckhof te vertellen dat hij omstreeks half augustus een mini zeepaardje aangetroffen had in zijn net te Raversijde.

Summary

The papers reports on observations of marine organisms made along the Belgian coast from December 2014 till August 2015. Algae, the dinoflagellate *Noctiluca*, hydrozoans, jellyfish, mollusks, crustaceans (decapods, mysids, stalked barnacles), polychaets, a nemertean and fish are the taxonomic groups represented. (GR)

Literatuur

- DE BLAUWE, H. (2009). Mosdieretjes van de Zuidelijke Bocht van de Noordzee. Determinatiewerk voor België en Nederland. Uitgave Vlaams Instituut voor de Zee, Oostende: 464pp.
- ENGLEDOW, H.; SPANOGHE, G.; VOLCKAERT, A.; COPPEJANS, E.; DEGRAER, S.; VINCK, M.; HOFFMANN, M. (2001). Onderzoek naar (1) de fysische karakterisatie en (2) de biodiversiteit van strandhoofden en andere harde constructies langs de Belgische kust: eindrapport van de onderhandse overeenkomst dd. 17.02.2000 i.o.v. de Afdeling Waterwegen Kust van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en infrastructuur, Administratie Waterwegen en Zeewezen. Rapport Instituut voor Natuurbehoud, 2001.20. Universiteit Gent/Instituut voor Natuurbehoud: Gent & Brussel, Belgium. 110 + annexes pp.

Watergang 6
8380 Dudzele

Muscarstraat 14
8400 Oostende